

това да му дава да піе топло отъ попаренѣ ружѣ, или отъ менекше или слѣзъ; да му туря вечерь заранѣ крака-та въ топлѣ водѣ, и ношѣ да му налага грѣды-ты съ наложкѣ отъ ленено сѣмя, или съ мушьямѣ накыснѣтъ въ лой. А трѣбува и това да споманемъ, че ако ся продѣлѣи за много врѣмя кашлица-та, нѣма другѣ лесниѣ за да ся прѣмахне освѣнъ да ся промѣни мѣсто.

XVI. БОЛЕСТИ НА МОЗЪКА.

Ніе тука не мѣримъ да описавамъ мозъчны-ты болести въ дѣтинство-то, а само искамы да покажемъ кои имъ сѣ главни-ти бѣлѣзи, кои-то трѣбува да накаратъ майкы-ты за да повыкаты уврѣмя лѣкаръ.

Кога ся съгяда че дѣте-то е натягнѣло и записано като че дреме; кога му почервеняватъ и ся раздразватъ очи-ты на видѣло; кога ся възпалва умъ-тъ му та го перватъ; кога на сына си ся мѣта, бленува и реве; кога му гори кожа-та и му тупатъ жилы-ты по шѣж-тъ; най-сѣтнѣ кога-то му ся покрѣща или урыгва и блюва, тогава не бива да ся чяка, а веднага да ся повыка искусенъ лѣкаръ за да лѣкува уврѣмя тѣхъ мозъчнѣ болестъ.

Мозъчны-ты болести по дѣца-та сѣ много по градища-та, а по села-та рѣдко ся срѣщатъ, а това става зашто-то на градскы-ты дѣца даватъ отрано раздразнителны ястія, какво-то мясо, вино, кафе и другы питія, па гы оставятъ да стоятъ много будны по сѣдѣкы въ събранія и много на видѣло, при това още зашто-то въ града нѣма чистъ свободенъ въздухъ, особено по училища-та дѣто въздухъ-тъ лесно ся разваля, най-много ако гы дадѣтъ на училище много малкы освѣнъ това топлы-ты постилкы и завивкы, па и малкы-ты стан, у кои-то спятъ мнозина, спомагатъ на мозъчны-ты болести по дѣца-та.

Итака щомъ ся усѣти, че може да налѣти дѣте-то мозъчна треска, трѣбува да ся повыка искусенъ лѣкаръ, а доклѣ дойде, да ся даватъ на дѣте-то расхладителны питія по малко на единъ пѣтъ: да му ся цръка съ цръкалкѣ, да му ся турятъ крака-та въ водѣ, или по-добрѣ да му ся наложатъ ходила-та съ хардаль, да ся турн въ широкѣ стаѣ дѣто въздухъ-тъ да е чистъ и да ся притворятъ прозорци-ти какво-